

3 pav. Dumblingas sluoksnis gynybinio griovio dugne, 4,5 m gylyje iš PV. N. Brazdeikio nuotr.

Fig. 3. The silty layer from the bottom of the moat at a depth of 4.5 m, as seen from the SW.

o vėlyviausia – Friedricho III biloninė moneta nukalta 1805 m.

Žemiau, apie 3,8–4,6 m gylyje (nuo H_{abs} -1,80 iki H_{abs}-2,60 m) fiksuotas dumblingos juosvos žemės sluoksnis su XVII a. radiniais ir gėlavandenių dvigeldžių moliuskų kiautais (3 pav.). Po juo slūgso sapropelio ir durpės sluoksniai be radinių. Pagal turimus geologinių tyrimų duomenis, šio sluoksnio apačia siekia 11,5 m gylį.

Remiantis archeologinių tyrimų duomenimis, sklype aptiktos struktūros siejamos su XVII–XVIII a. tilto ravelino gynybiniu grioviu, kuris užpiltas XIX a. Pačiame griovio dugne aptikta buitinės bei statybinės keramikos, stiklo šukių, metalo dirbinių, datuojamų XVII–XVIII a. Anksčiausias užstatymas griovio vietoje datuojamas XVIII a. pabaiga – XIX a. pradžia.

Danės St. 19

In 2018, an excavation and survey were conducted on the plot at Danės St. 19, where the reconstruction work on the Klaipėda State Music theatre has begun. During the investigation 1227 m^2 was excavated down to sterile soil and roughly 110 m^2 was surveyed. Approximately 3500 16th–19th-century finds were collected (Fig. 1).

The remains of buildings demolished during the Second World War, 19th-century storm drains, and fragments of 19th-century wood frame buildings were recorded during the investigation. It was determined that the plot at Danės St. 19 was at the site of the former moat of the Bridge (Tilto) Ravelin (Figs. 2, 3). The moat was filled in the 19th century.

KREKENAVA

Karolis Duderis

Tyrimai Krekenavos miestelyje

2018 m. Krekenavos (UK 17090) miestelio teritorijoje, Bažnyčios, Kęstučio, Laisvės, Sporto, Tilto gatvėse ir Birutės alėjoje tiestų požeminių elektros trasų vietose atlikti žvalgomieji tyrimai, kurių metu ištirtas 31 šurfas (bendras 32 m^2 plotas), žvalgymai atlikti 659 m ilgio trasų vietose (198 m^2 plotas) ir 3 technologinių prieduobių vietose (5,32 m^2 plotas).

Ankstesni tyrimai Krekenavoje vykdyti 2012 ir 2015 m. 2012 m. A. Petrulienė atliko žvalgomuosius tyrimus Birutės aikštės teritorijoje. Ištirta 14 šurfų, bendras 31,5 m^2 plotas, aptiktas XVII–XVIII a. kultūrinis sluoksnis su šiuo laikotarpiu datuojamais radiniais. Archeologiškai vertingas kultūrinio sluoksnio horizontas fiksuotas 0,6–1,4 m gylyje. Aukščiau fiksuoti XIX–XX a. datuojami sluoksniai. Taip pat rasti XVIII–XIX a. pastato pamatai (*ATL 2012 metais*, 2013, p. 408–409). 2015 m. Tilto g. 4 sklype

žvalgomuosius tyrimus atliko I. Sadauskas. Ištirti 4 šurfai (4 m² plotas). Fiksuotas XIX–XX a. kultūrinio sluoksnio horizontas bei to paties laikotarpio pastato pamatų fragmentas (*ATL 2015 metais*, 2016, p. 544).

2018 m. tirtame ***šurfe 11***, tirtame Laisvės gatvėje, 1,3–1,6 m gylyje atidengtas archeologinis sluoksnis – šviesiai rudos spalvos smėlis, kuriame rasta nemažai oksidacinėje aplinkoje degtos buitinės keramikos fragmentų (1 pav.), kurių molio masė liesinta stambios frakcijos mineralinėmis priemaišomis. Indai buvę prastai išdegti, nes visas paviršius nutrupėjęs. Pagal išlikusius paviršiaus fragmentus galima manyti, jog tai apžiestų indų šukės. Taip pat sluoksnyje rasta smulkių skaldytų gyvūnų kaulų fragmentų bei sudegusio molio gabaliukų. Tipologiškai šie radiniai galėtų būti priskirti XVI–XVII a.

Šurfe 26, tirtame Bažnyčios gatvėje, 1–1,25 m gylyje, apie 25 cm storio pilkos spalvos žemės sluoksnyje, rastas vienas buitinės keramikos fragmentas, degtas oksidacinėje aplinkoje, kurio molio masė liesinta vidutinio stambumo frakcijos mineralinėmis priemaišomis, o išorinė pusė ornamentuota linijomis ir bangelėmis. Taip pat rastas dubens / lėkštės pakraštėlis, kurio vidinė pusė dengta tamsiai žalios spalvos drumsta alavo glazūra. Šie radiniai datuojami XVII–XVIII a.

The Excavation in Krekenava

In 2018, 31 test pits (a total of 32 m²) were excavated and a survey conducted (a total of 203.32 m²) in Krekenava (Panevėžys District). In Test Pit 11, a brown sand cultural layer horizon dating to 16th–17th centuries was unearthed at a depth of 1.3–1.6 m. Some sherds of hand built (?) pottery (Fig. 1) used for food preparation as well as broken animal bones were found in the cultural layer. A 25 cm thick, 17th–18th-century, grey soil cultural layer horizon was unearthed in Test Pit 26 and contained two sherds of hand thrown pottery.

1 pav. Šurfe 11 rasti buitinės keramikos fragmentai. K. Duderio nuotr.

Fig. 1. Sherds of household pottery discovered in Test Pit 11.

KUDIRKOS NAUMIESTIS

Dovilas Petrulis

Tilto gatvė 22

Kudirkos Naumiestis (Šakių r.) įsikūręs tarp Šešupės ir Širvintos upių. Šalia miesto, Širvintos dešinėje pusėje, yra piliakalnis. Piliakalnis ir šalia esanti gyvenvietė gyvavo iki XIV a. I pusės. Tai galima sieti su pirmuoju dabartinio miesto raidos etapu. Šioje vietoje nuo 1561 m. minimas Duliebaičių kaimas, vėliau išaugęs į miestelį. Tai vienas iš 7 kaimų, buvusių prie Šešupės, kurių gyventojai vertėsi miško kirtimu ir jo plukdymu Šešupe ir Nemunu. Kaimo teritorijoje 1639–1643 m. įkurtas miestas, kurio įkūrėja laikoma Lenkijos karaliaus ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vladislovo Vazos žmona Cecilija Renata (Miškinis A., *Kudirkos Naumiestis. Istorija ir architektūra*, V., 1998, p. 9–19). 1643 m. miestui buvo suteiktos magdeburginio